

CSIKSZEREDA

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI, TARSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

<p>Ma jönnek ma éven vasárnap. 1. Újszalai árak: Egész évre 8 kor. Félévre 4 kor. Negyedévre 2 kor.</p>	<p>Felirat szerkesztő: Dr. SZÁNTÓ SAMU ügyvéd.</p>	<p>Nyitási díjak orronként 40 fillérről külföldieknek. Egyes lap ára 20 fillér. Hirdetési díjak a logocoldban számítandók.</p>
---	---	--

Felirat a királyhoz.

Felséges apostoli király!

Felséged miniszterelnöke és a képviselőház elnöke szentségtörő kezekkel hozzányult annak az alkotmányuk biztosítékaihoz, a melynek sértetlenségére felséged koronázásakor eskült telt. Ezzel felséged királyi hatalmának egyedüli alapja. Tette pedig ezt oly módon és oly körülmények közt, amelyek, ha nem következnek be orvoslás, felséged királyi tekintélyét is érintik.

Hűségünk sugallata szerint ezeket a körülményeket akarjuk felségednek magas tudomására hozni, ezt az orvoslást akarjuk felséged atyai gondoskodásától kérni.

A képviselőháznak 1904. november hó 18-án tartott ülésében a Ház elnöke a Ház szabályait nyilvánvalóan és tudatosan megsértette, midőn a képviselők egy csoportjának állítólag többségének, főkállásokban nyilvánított kívánságára a vita befejezése előtt és szabályszerű szavazás nélkül eldöntötték nyilvánított egy határozati javaslatot, a fennálló házszabályok nagymértvű módosítását tartalmazza. Az ekképp megalkotott új házszabályt nyilvánvalóan jogilag érvénytelen és így érvénytelen az annak segítségével hozott minden további határozat is. Erre a körülményre pedig azért kell felséged magas figyelmét irányítanunk, mert amennyiben az érvénytelen új házszabályok mellett való határozathozatal a képviselőházban mégis megkísérletének sőt sikerülne olyan törvényjavaslatok terjesztésének bírályi szentesítését végeztetése el, amelyeket ez a szentesítés sem emelhetne törvényerőre, amelyeknek szentesítését tehát felséged nem eszközölhetné királyi magas tekintély csorbitása, az alkotmányos megsértése, nemkülönben be láthatatlan üsszétközések és zavarok előidézése nélkül.

De van a megtörtént házszabálysértésének még egy oldala, amelynek fellárását alattvalói köteletségünknek tartjuk, jelesül az, hogy ennek a merényletnek elkövetésére minden kötséget kizárólag felséged miniszterelnökétől jött a fellívás.

Ha itt csupán az irogna lenne, hogy a király első tanácsosa mint büntető szerepet a házszabályok tudatos megsértésénél, tehát az alkotmány egyik legfontosabb biztosítékának lerombolásánál, úgy ez a tény sem lehetne felséged előtt közömbös.

Mert kétségtelen igaz ugyan, hogy a házszabályok tekintetében való mindenintézkedés a Háznak kizárólagos jogkörébe tartozik; de ha azok megsértésében felséged minisztere bűnrészes, akkor a királyi és a

nemzeti jogok szoros összefüggése folytán méltán kérhetjük felségedet, hogy ettől a minisztertől bizalmát megvonja meltoztatásuk.

De mit szólunk a miniszterelnök azon további tényéről, hogy ugyan azon a napon amelyen az ő fellívására a merénylet elkövetett, legfelsőbb kéziratot eszközölt ki felségedtől az országgyűlés ülésszakának berekesztésére és azt nyomban a merénylet befejezése után ki is hirdette, úgy hogy a házszabályok tudatos megsértése és az ülésszaknak felséged által történt berekesztése egységes ugyanazon eszelekvés öntudatosan összekapcsolt részletei gyanánt állanak a képviselőház és a nemzet előtt?

Hűségünk és felséged alkotmány-tiszteletébe vetett hitünk nem enged tért annak a feltévesnek, mintha felségednek a körülmények e talákozásától előzetesen tudomása lett volna; tenéki dől-e föl, felszólunk, hogy a miniszterelnök, midőn a kedtől ama kéziratot beszközönte nem mondta meg hogy maga ebből kerü az, nem vallotta, hogy neki arra az alkotmányellenes merényletnek lebonyolítása szempontjából van szűkege. De akkor kétszeresen bűnös az a miniszterelnök, aki felséged bizalmával így midőn viszált. Bűnös a nemzet ellen, a melynek alkotmányos biztosítékán csorbát ejtet; bűnös a király ellen, akit olyan közmunkóds látszatban tett ki, amely szabályban nemforogna, meg íngatná korunk egyik sértetlenség-be veti hitet, alapsná királyi hatalom alkotmányjogi és erőleli alapját.

Mi tehát, felséged hű Magyarországi nagy országgyűlésileg egybegyűlt képviselői szélyos kötelesegtudást követünk el, ha felséged magas figyelmét erre gátszó helyzetre föl nem hívjuk. Hűségünk minden igyekezte a venetne ki a nemzet felkéből azt a lesújtó benyomást, hogy a miniszter alkotmányellenes merénylete a király előzetes tudával és beleegyezésével történt, midőn abban a fejezetben, amelylyel a miniszter merényletét végrehajtotta, egy királyi kézirat is szerepel, ha ezt a minisztert, a ki felséged keze írásával ekképp visszaélti merészelt, nem supán királyának megérdemelt haragja. Ha pedig ez a benyomás, sőt csak ilyen kétegy, magát a nemzet szívébe befészkelhetné, támpontokat bírva a tények megmagyarázhatatlan láncolatában, akkor megfogna minden, amit örök időkre biztosítottunk velünk attól az óráltól fogva, melyben a nemzet Szent István koronáját felséged fűszentelt fejére tette, akkor fölelednek szomorú dok emlékei és újra megnyílnának a dicső magyar nemzet régi sebei.

Ettől óvjon Isten ettől mentse meg nemzetet és királyt felséged bölcsesége és atyai jóindulata. Nem érdemelte meg ez a nemzet, a mely törtetlen hűséggel viseltetik felséged iránt, nem érdemelte meg felséged, aki lelkiismeretesen ragaszkodik az alkotmányhoz, hogy megtévedt miniszterek ionak eszelekvése ismét a kétegy homályát borítsa arra a bizalomra, amelynek király és nemzet közl fenállania kell. Egy nyílt szó, egy királyi tett, amely lesújt a merénylőkre, keletkezésében cioszlatathatja ezt a homályt.

A nyílt szóval, alattvalói hűségünk sugallata szerint, jelen hódolatlejtjes feliratunkban fordálunk felségedhez. A királyi tettet pedig felségedtől várjuk, midőn alázatosan kerjük felségedet, meltoztatásék gróf Tisza István miniszterelnök urat, aki az alkotmány megtagadása által nemzetének és királyának bizalmára egyaránt méltatlanná vált, állásából elfozdítani és az ország kormányzatát alkotmánytisztelő férfiakra bízni.

Kik egybírán legmélyebb hódollal maradjunk

Felségednek

leghívebb alattvalói.

Közrebocsátja a „szövetkezett ellenzék” 1904. november hó 19-én tartott értekezletéből a „Szövetkezett ellenzék vezérlo bizottság” Kossuth Ferenc k. elnök. Gróf Apponyi Albert s. k. Háró Báuffy Dezső k. Barabas Béla s. k. Gróf Battyányi Tivadar s. k. Főtóvs Károly k. Gulner Gyula s. k. Hock János s. k. Holló Lajos k. Justh Gyula s. k. Komjáthy Béla s. k. Polonyi Géza s. k. Rakovszky István s. k. Ságly Gyula s. k. Szederfényi Nándor s. k. Tóth János k. Thaly Kálmán s. k. Ugon Gábor s. k. Vázsonyi Vilmos s. k. Gróf Zichy Aladar k. Gróf Zichy Jenő s. k.

A politikai hétről.

A képviselőház nem állt együtt, mert egy állanésnyívnél elnapoltatta azt a kormány. A hét mégis gazdag volt politikai eseményekkel. Amit legutóbbi számunkban megjósoltunk, t. i. az ellenzék koalícióját, az e héten tette váll. Az erős lámadás hatása alatt, mely Tiszta, Percel és a Vojnich báró pezsgőjétől mámoros szabadelvűpárt alkotmányunk ellen intélzét, kezel fogott az ellenzék minden árnyalata az erőszak és többség ellen. Amikor szabadságunk megvédéséről van szó, a veszály pillanatában ledőlnek a pártok között a válaszfalak, és a több árnyalatból egy párt alakult. Egy közös ve-

zérő bizottságot állítottak az élére, amelyben minden párt képviselve van. Kossuth Ferenc, gróf Apponyi Albert, báró Bánffy Dezso, Ugron Gábor, Váczonyi Vilmos, és gróf Zichy Jenő közös lobogó alatt kövünek az alkotmány és szabadság ellenségei ellen. Ez az egyesülés erőt jelent, az erő pedig győzelmet.

A szövetkezett ellenzék első lépése az volt, hogy szótartól intézett a nemzethez és feliratot a királyhoz. Remek alkotás mind a kettő, a szótartól Eötvös Károlynak, a felirat pedig Apponyi Albertnek ragyogó tollal dicséri. Lapunk más helyén szóról-szóró közzöljük ezeket. Hadd lássák meg lapunk t. olvasói is, hogy szent alkotmányunkat, milyen kevéssé becsüli a többség. Hadd tudják meg, hogy nemcsak a választópolgárokat itallják, hogy szavazatukat ilyen itás állapotban a kormányának, eladják, hanem a választottakat is. Vojnich báró van kijelölve arra, hogy a legközelebbi választásokkal tüzelt, vassal és csengő aranyakkal a kormány javára diadalra vigye. Vojnich báró bebizonyította, hogy erre a dicsőetlen szerepre nagy képességei vannak, mert még a méltóságos és kegyelmes szabadelvű párt képviselői urakat is letudta rözégiteni. A szótartól és felirat olvasása után, lapunk t. olvasóiban is bizonyára hitté fog válni az a tudat, hogy az alkotmány biztosítékainak meggyalázása elégtételt kíván, mely nem lehet más, mint az előbbi állapotnak teljes visszaállítása és a törvényeket nem respektáló kormány és képviselőházi elnök lemondása. Mert nem lehetnek a törvényhozó testület vezetői olyan férfiak akik az ezen testület által hozott határozatokon könnyen túl leszik magukat.

.. Az ellenzéki pártok az ország minden részében szervezkednek és tömörülnek, hogy hangos kifejezést adjanak a főllő megbotránközönsüknek hogy gróf Tisza István, a népgyűlésen kijelentett beismerése szerint „csak egyszer, egyetlen egyszer” keresztül törté a formát és megszerte az alkotmányt! Szellemlen jogyezte meg erre egy ellenzéki politikus, hogy Melindát Ottó is csak „egyszer, egyetlen egyszer” becselenitette meg és hogy Julius Caesart is Brutus és Cassius csak „egyszer egyetlen egyszer” gyilkolták meg orvul.

Az ellenzéki illakozó népgyűlések főlháborodásának, elkezseredésének bángái igaz hangok. Nem preszóval és nem napibér fejében gyűjűk össze az embereket, amint azt a kormány mult vasárnap Budapesben megtette, hogy önön maga mellett tüntetést rendezzen. A nép mindenütt lesújtólag itéli a kormányt fentl.

Vasárnap pedig, november hó 27-én a fővárosi közönség megadja a méltó választ a mult heti művönöciorára. Kossuth Ferenc és gróf Apponyi Albert százezrek élén fog kivonulni a Kerepesi-úti területre, hogy előbbi Deák Ferenc mauzóleumára helyezzen ciprus ágat, utóbbi pedig Kossuth Lajosnak sírját koszoruzza meg.

Mig egyrésztől tehát a nemzet közvéleménye nyilatkozik meg egyre hangosabban a kormány ellen, addig

a szabadelvű párt egy hét folyamán elvesztette legerősebb oszlopait. A korifeusok kiléptek, jelezvén ezzel, hogy nem azonosítják magukat a miniszterelnökkel, aki az alkotmányt tanámdta meg és nem egyeznek alba bele, hogy s magyar alkotmányos szabadság biztositékai ellöröllessenek. A mi tekintélye a szabadelvű pártnak volt, azt ezek a kilépett képviselők kölesönözték. Most már ez is megszűnt! A szoldos had még így is elég nagyszámú, de a benne maradtak többnyire már csak közvitézek. A politikai tisztikar erkölcselenségek tartolta a további benmaradást. Utörő volt Vlasics és Darányi, majd jöttek az Andrassyak csoportja, Széll Kálmán, úgy hogy most mintegy husz laggal kevesebbet számít a szabadelvű párt mint egy héttel ezelött.

Ha ez két héten keresztül így folytatódik, úgy a kocka meg fordul és a törpének gynyolt minoritásból többség lesz.

Szózat a nemzethez.

Az ellenzéki pártok ma szövetkeztek egymással. Mától fogva a gróf Tisza István kormánya ellen az egységesen működő szövetkezett ellenzék áll a törvényhozásban.

Minden ellenzéki párt szigorúan fenntartja elveit s fokozott elszántsággal törekszik elvei győzelmére. Ez elvek alapján szilárdult meg iránta a választók bizodalma. E bizodalomnak megfelelően minden ellenzéki párt hazafias törekvése.

Az alkotmány eddig sértetlenül állt és áll. A semmi oldalról meg nem támadott s mindenki által féltő gondolattal tisztelt és örvölt alkotmány alapján minden ellenzéki párt szabadon követelhet szent meggyőződését, hazafias hevell hirdethette egymás ellen is elveit és amellett a törvény alapján bizton öröködhettél a törvényhozás és a kormányzat fölött.

Most az alkotmányt és a törvényt sértette meg súlyosan és veszélyesen gróf Tisza István kormánya. A tegnapi napon, a folyó évi november hónap 18-án, a késő estű órákban történt meg a bűnös merénylet. Most tehát az ellenzéki pártok legelső és legnagyobb feladata az alkotmányt és törvényt megvédelmezni midelteknek megsegítését megtorolni, az alkotmány iránt fennállott, de most teljesen megrendült bizodalmat helyreállítani s a hazánkat fenyegető súlyos veszélyeket elhárítani.

Erre szövetkeztek az ellenzéki pártok. Aki a szövetséget cserbenhagyja, azt az alkotmányhozó kormány támogatójának tekintjük és ellenzéki férfiak nem fogadjuk.

A kormány rideg merészséggel az alkotmány megtörését s a törvény megsértését maga is beismeri. Maga se áll elő annak megvédésére. Csak mentseget hoz fel hogy eljárását megmagyarázza. Mentsege abból áll, hogy a képviselőház tanácskozásában gyakori zavarok voltak a mult 1903-ik év eleje óta és hogy a többség akaratát nem engedte érvényesülni a kisebbség. Igymondja ezt hirdeti a szabadelvű pártkör.

Szent kötelességünk ezzel szemben ma is, mint mindig a teljes igazságot tárni fel nemzetünk előtt. A teljes igazság pedig egészen más.

Széll Kálmán kormánya 1903-ik év elején azt javasolta, emeljűk fel a hadsereg létszámát s ezzel arányban a hadügyi költségkelet is. E javaslat elfogagása a nemzet anyagi erejének súlyos megterhelésével és a hialkított megosztott családok nagyobb hátrányával is járt volna: — e javaslatot tehát hazafias hevell és kötelesség érzettel ellenztek az akkori ellenzéki pártok. De ez a javaslat a királyi hatalom erősödését is maga után vonta volna; — az ellenzéki pártok lelkiismerete és képviselői kötelessége pedig meg nem engedte, hogy a királynak úgyis felette nagy hatalmát egyoldalulag

emeljűk s másrésztől az úgyis fölötté megterhelt nemzeti erőt csökkentsék. A vilák folyamán tehát mind éntekbő vezt az az óhajlás, hogy nyelvünk és nemzeti műveltségünk intézményeinek illetékessék be a magyar hadseregre s a királyi udvartartásra is, valamint a közös intézményekbe s eként a királyi hatalom erősödésével tartson lépést nemzetünk erősödése is.

Hosszas, komoly, nemes viták folytak e kérdésekben. Nemzeti társadalomunk minden rétege helyesléssel kísérté a nagaszios erősítést, s ami még soha sem történt, az ország távoli vidékeiről is küldötségek százi és ezrei jöttek a fővárosba, hogy küzdelmünket helyesléjük és alkotmányos harcunkban buzdítsanak.

Gróf Tisza István miniszterelnök most különböző változatban azt hirdeti, hogy ez mesterkélt torlasz volt a törvényhozás útjában s hogy a többség akaratának érvényesülését gátolta meg a kisebbség.

De ez az állítás nem felel meg a teljes igazságnak. A nemzet érdekei elől a nagy vilák folyamán a többség sem zárkózott el, de elzárkózni nem is akart. Hiszen az újabb kormányt, gróf Khuen-Hédervary Károly miniszterelnököt éppen a többség szavazta le és pedig ugyancsak a vitálattal kapcsolatos hadügyi kérdésekben.

A nagy vita minden részét nem akarjuk felmenteni és távol állunk attól, hogy a mesterkélt torlaszoknak, a technikai obstrukciónak föltétlen jogosultságát elismerjük. De rá kell mutatnunk ama hallatlan merényletre, amikor az ellenzék tagjait a kormányzat körébe tartozó egyik magas méltóság, a hűmel kormányzó penzadományaint akarta megvesztegetni; s rá kell mutatnunk arra, hogy gróf Tisza István miniszterelnök már korábban is, de különösen a kormánya lépte óta folyton fenyegette a törvényhozást hogy a szölásszabadságot s a törvényhozás egyéb alkotmányos jogait teljesen megfogja nyírni. S végre meg kell említenünk, hogy a nemzeti nyelvünk s műveltség megvédelmezéséért fölté mint egy éven át folyt magasztos küzdelem gróf Tisza István kezén minden kézzelfogható eredmény nélkül sorvad el; a hadügyi költségvetés 450 millió új teherrel növekedett; a királyi udvartartás költségét 2 millióval fölemelték s nemzetgazdasági érdekeinket Ausztria felöl való biztositása még mindig késik. Ezenkívül minden tünét arra utal, hogy a kormány önálló vámtérfelt jogukat már elalkudta s e jogokat a jövőre is el akarja altatni, s nyílt törvény ellenére törvényben megállapított vámtarifa nélkül köt külkereskedelmi szerződéseket.

Mind e cselekmények s mulasztások csak arra volt alkalmas, hogy a törvényhozás igazalmat növelje s a tanácskozások teljes nyugodtságát visszatérni ne engedje.

Ezért március havában a miniszterelnök mégis átörjesztette indítványát, melylyel a házszabályok szigorítása címén a szölásszabadságot s a képviselők egyéb fontos jogait el akarta típni.

Törhették-e ezt az ellenzéki pártok?

Törhették-e némán hogy magasztos hűzdelmek eredménye gyanánt nemzeti vívmányok helyett fenytés és megtörés, beszűkítés és a szabadságok megnyírálása vitéssék be a törvényháza s örökítessék meg alkotmányunk történetének lapján?

Súlyos csatlódás és mély elkezseredés ejtette hatalmába a lelkeket, s ennek dacára az ellenzéki pártok mégis a hazafias mérséklet és bölcsesség szavára hallgattak, teljes őszinteséggel. Megígérték az összes süngös és tárgyalásra készen álló kormányjavaslátok gyors és akadálytalan tárgyalását, ha gróf Tisza István miniszterelnök a veszélyes indítványt visszavonja.

Visszavonta. A parlament kisebbsége és többsége és a kormány között megszületett az annyira óhajtott béke. És az összes ellenzéki pártok példás hűzdellemmel és pontosággal teljesítették ígértüket. A kormányjavaslátok nagy seregét engedték, sőt részben fokozott munkával és buzgalommal, törvényerőre emelkedni.

Bizton hitűk ezek után, hogy az országgyűlés őszi tárgyalásai békén, simán,

országos közérdekeink áldásos előmozdításával folynak is. Fajdalunkra nem így történt.

Még az őszi tárgyalások meg sem kezdődtek, gr. Tisza már újrai levelében fitymál, igazságtalan, sőt durván sérió szavakkal támadta meg az ellenzéki pártokat, egyuttal jellemezte, hogy a házszabályok szigorítása címén támadást intéz a szabadságok és alkotmányos jogok ellen. És azóta folyton sértő és kihívó hangot használt a parlament tárgyalása folyamán, mintha az ellenzéki pártokat indulatba hozni és talán szenvedélyes kitérőkre ragadni törekedett volna.

Magaviseletén elámulat az ország. Ekor jöttünk arra a meggyőződésre, hogy a márciusi béke a miniszterelnök részéről álnok volt és hogy ő az ellenzéki pártok elnémításával csak javaslatai sima megszavaztatását akarta elérni. De azt a kötelezettséget, hogy házszabályindítványát eljejt, teljesíteni nem akarta.

Indítványával Dániel Gábor segítségével újra előállt. Jelentékenyen szigorubb és hátrányosabb rendelkezésekkel, mint márciusban és ezt az indítványt tegnap álnokul és egyuttal erőszakkal képviselőházi határozat erejére emelte. Oly államszín, oly büntetésreméltó cselekmény követelt el, amelyhez hasonló sem nálunk, sem másutt egyetlen törvényhozó egyesületben sem fordult elő soha.

Mi történt tegnap?

Gróf Tisza István miniszterelnök összehívta Percel Dezső képviselőházi elnökkel, hogy az ellenzéki pártok teljes kijátszásával a becsületességnek és a tisztességnek és a Ház tanácskozási rendjének képezhetetlen megsértésével az indítványt mint megsavazott határozatot ráerősökölje a képviselőházra. Előzetes összehívású szerint így kellett végrehajtani a cinyt.

Gróf Tisza István beszélt, mint miniszterelnök. Beszéde végén kif ejti majd, hogy a tanácskozási rend őt nem korlátozza, hanem szabványt ajánl. Percel Dezső házelnök int, intése félállnak a többségből azok, akik titkon már előre figyelmeztetve lettek, erre a házelnök kimondja a határozatot, nyomban elnapolási királyi leiratot olvas fel, a képviselőházi jegyzőkönyvet nyomban hitelesítőnek jelenti, azután feláll, elhagyja helyet, bezárja az ülést.

Ily tervet csak gonosztevő elme gondolhat ki és csak gonosztevő kéz hajthatott végre.

A házszabályindítvány csak egy nap előt adatot be s ahhoz még nem szólhatott senki.

Szónokok voltak felírva a kik még se nem beszéltek se a szótól el nem állottak, tehát senki által kétségbe nem vont szózási joguktól megfosztattak. A házszabályindítványhoz senki sem adott magyarázatot. Se aki benyújtotta, se a miniszterelnök, se a házelnök. Pedig sok rendelkezése érthetetlen, többféleképpen magyarázható.

Az elnök nem zárta be a vitát. Tizenegy határozati javaslatot nyújtottak már be s a benyújtóknak zárzószó volt joguk. E joguktól megfosztotta őket maga az elnök.

Az indítványt szavazás előtt nem olvastatta fel az elnök. A képviselők túlnyomó része nem tudta, mire szavaz, az elnök nem tette fel a kérdést, nem engedett ahhoz szótani.

A szavazó képviselőket nem számlálta össze senki. Se az elnök, se a jegyző. S minden törvénytelen nélsben, csúdalatos zajban és zavarban, egvellen percd alatt történt.

A kijátszott, az elámulat ellenzéki képviselők túlnyomó része, sejelemmel sem bír arról, mi történt.

Mindezt a képviselőház elnöke s a miniszterelnök előre való megbeszéléssel cselekedte. Azok cselekedtek, akik az ország legmagasabb méltóságai, legelső tisztviselői s akik az alkotmány tiszteletére, a törvények tisztaságára s becsületes végrehajtására első sorban hivatnak.

A képviselőház elnöke az ország legelső és legmagasabb választott tisztviselője.

Elődjei hazafias érdemekkel bíró férfiak, nem egynek emlékeit fényben őrzi nemzetiünk történelme. Tiszje nehéz, hivatása magaslatos. A képviselőház jogait, szabadságát, tekintélyét nehéz időkben meg kell védenie többség, kisebbség és kormány-elemek ellen is. Meg kell védenie, ha kell, a király ellen is. Dícső emléktől őseink 1848-ban nemzeti vívmányának alkotmányos biztosítékának tartottak az elnök választás jogát.

S íme, a képviselőház mostani elnöke gonosztevő lett, gróf Tisza István miniszterelnök büntársra lett.

Lehet-e így törvényt hozni? Elnezhethet-e, mi az undok eljárás? Elnezhethet-e ősz királyunk, kinek lelkére az alkotmány megtartó szenteskű nehezedik? Ha ez büntetlenül marad, örökre vége az ezterves alkotmányoknak. Ha hozzászólás nélkül, ha láttatlanul, hallatlanul, ha olvasatlanul, ha ellenőrzés nélkül képviselőházi határozattal lehet elnökü gonoszított segélyével bármily indítványt tenni, akkor megszűnik minden törvényes rend, durva erőszak foglalja el az alkotmány helyét s a királyi trón is csak véletlen és durva erőszakon nyugszik. De akkor a király iránti hűségéből is mint az alkotmányok és a törvénynek tisztelete. Nem egyéb, mint az alkotmány iránti hűség. Hiszen a királyi trón is csak egyik része az alkotmányoknak.

A király nevélt, szerepét s az iránta való tiszteletet is súlyosan megsértette a miniszterelnök. Bizalmunk, tiszteletünk és hódolatumk rendíthetetlen az alkotmányos király iránt. És el nem hihetjük, még föltennünk sem szabad, hogy a király tudja volna, mikor az ülészakbészáró iratot aláírta, hogy ezt gonoszított elpalatolására használja fel álnokul első tanácsosa.

A házszabályindítvány tartalmára ezutal nem terjeszkedünk ki. Akármily düvös volna az, létrejötte nek módja miatt mi azt el nem fogadjuk, kötelezőnek soha el nem ismerhetjük. De némi ismertetésre mégis meggyejezzük, hogy az indítvány szerint ötven kormánypárti képviselő indítványára minden törvényjavaslatot meg lehet szavaztatni s hogy az elnök a képviselőház tanácskozó terméből az egyes képviselőket elhurcolhatja. Hazánkban az utolsó falusi tanácskozó testületnek is több joga és szabadsága van, mint lenenne a törvényhozók képviselőházának. A házszabály és tanácskozási rend régi, közel negyvenéves. Tizenegy országgyűlés, ugyannyi, házelnök és tíz miniszterelnök a teljes szólásszabadság mellett is jónak tapasztalta azt. Mesterkélly torlaszt hosszab időre csak ezeket emelte a tanácskozási rend úlján. Először 1872. telen s másodsor 1898—99-ben. A főbbi csak napokig, csak egy-két hétig tartott. Vagy nem volt egyéb, mint tartalmas, hosszú és keltes vita. Ha voltak zavarok a képviselőház tanácskozásiában, azokat sohasem a házszabályok idézték elő, hanem vagy a kormányok nemzetellenes javaslai, vagy azok nemzetellenes cselekményei.

Megingathatatlan meggyőződésünk, hogy gróf Tisza István kormányja nem a házszabály kedvéért rombolta össze a törvényhozás jogait és szabadságait. Más célja van neki. Komoly, sőt veszedelmes, nemzetünk élete ellen főrt. Azokat akarja az új házszabálytval biztosan elérni. Ha jó céljai volnának, az okos és szükséges szabadságokat nem volna oka összetörni. Nem mondja meg célját, de alig csalódunk, ha föltesszük róla, hogy országunkat még szorossabban oda akarja kötni Ausztriához, egészen az egységes ősszbirodalom felépítéséig.

Ha másban nem, a fokozott katonai terhekben s vámtérlelti őnnállóságunk s jogos anyagi érdekeink feláldozásában.

Szólásszabadság nélkül nincs független törvényhozás, nemzeti ellenállásunk erejét csak a szabad törvényhozás tarthatja fenn. Ez az erő most is gyöngye Ausztria ellen s a két ország katonai erejével rendelkező király ellen. S a fölötté erős királyi hatalommal szemben, most oly képviselőket akar, akiknek megtilthatja a szótást s a ki-

ket fegyveres erővel kilökkel a törvényhozás terméből. Hová sülyed így nemzetünk ereje, tekintélye, méltósága, sőt becsülete?

Bevallott célja a többség önkényuralmának biztosítása s ez a mi szokott választásaink s romlott kormány rendszerünk mellett nem egyéb, mint a kormányunk s ezzel együtt a királynak önkényuralma.

Ily irány, ily rendszer ellen szent honfőltelességünk, szövetkeze, elszánt erővel küzdeni, mindaddig míg a tegnapi gonoszított meg nem toroljuk. Mindaddig míg a tegnapi gonoszított meg nem toroljuk. Mindaddig míg alkotmányos szabadságainkat nem biztosíthatjuk. Mindaddig míg hazánk boldogságát, szabadságát s dicsőségét vissza nem vivjük.

Kell, Budapestben, 1904. évi november 19-én.

A szövetkezett ellenzék vezérbi-zottságának 1904. november 19-dikén tartott értekezlete:

Kossuth Eerenc elnök, gróf Apponyi Albert, báró Bánffy Dezső, Szederkényi Nándor, gróf Zichy Aladár, Barabás Béla, gróf Bathányi Tivadár. Eötvös károly, Guiller Gyula, Holló Lajos, Hock János, Justh Gyula, Polónyi Géza, Rakovszky István, Ságly Gyula, Thaly Kálmán, Ugron Gábor, Vázsonyi Vilmos, gróf Zichy Jenő és Tóth János jegyző.

A nemzet mostohái.

Ira és az „udvarhelyi r. k. oszperes-karölti tanító-egylet” „lucsalja” búkkörének november 17-én tartott gyűlésén felolvasva:

Péter Károly, főbírói jegyző.

36 esztendeje annak a törvény kelle-nek, mely a néptanítói állást szervezte, s ettől az időtől fogva a tanító a nemzet mostohájának fogadta. Nem szölok az ezt megelőzők „tanítóinak” anyagi és erkölcsi helyzetéről — jól lehet, hogy tengernyi bajuknak motivvániáit születtek. — mert szö-gyen volna nemcsak mi ránk a XX-ik szá-zal tanítóira, hanem a nemzetre nézve is, hogy oly indíulimoknak adjak „tanító” címet és oly emberekké hozzam kapcsolatba erkölcsi és szellemi működésünket, valamint anyagi helyzetünket, kik, mint kiszolgált bakák, fűzer susterlegények, kicanpott diákok, s más efféle lűszeszodott-vedett egyé-nek uzurpálta a „tanító” nevélt. Csak 36 esztendővel megyek vissza a tanító jelenlegi helyzetétől, s már itt az igazságtalanságok-nak, a mostoha bánatmódoknak, melyekkel traktálta a nemzet tanítóit, egész orgáival találkozzom. És itt álljunk meg egy kicsit.

„Métózatassanak visszaemlékeznai arra a meghatójelenetre, mikor 1868-ban Báró Eötvös miniszter letette a javaslatát a képviselőház asztalára! O akkor így nyilatkozott künyöz szemekkel javaslom a 300 frtos tanítóit fizetést!” Ime, tisztelt gyűlés, már akkor belátta a tanítókt legnagyobb apostola, hogy a 300 frtos fizetés nem méltó honorárium annak a munkának, a melyet a tanító dolgozik. Pedig minő kiváltása volt akkor a tanítóknak? Künyöz szemekkel tette le a javaslatát a Ház asztalára a bölen államlelérő és szit a lelke, s azóta hány küny-csop görldült végig a sovány areokon arra a keményre, melyet a javaslat hozott a tanító konyhájára?.. Oh, annak csak a népt. Istene a megmondhatója! Hányszor látta már ezalatt az idő alatt a neuzet e küny-csopok ziporát: hányzor hallotta nyomában az inegyben, nyomorban vergődő mostoha priárk körű, konyörgő, követelt zokogását; hányzor szemlélte impozans egyetemes gyűléseit; hány ezer hírlapi cikk bizonyította helyzetünk mostohaságát? !..

És ennek a tengernyi panasznak eredménye mi? „A tanítók kiránsága nem is méltányos”, így szól a dícső államlelérő utóda: Berservey miniszter.

Tisztelt gyűlés! „Az iskolának lelke mondta Trefort gézokt. miniszter, a tanító az ő képzettégtől buzgalmatól, s az egész munkájától flüg, nemcsak a szorosan vott tanítás siker-, hanem az egész iskolának az életre, s a jövőndő nemzedékre való hatása is”. S ez valóban realis igazság, a

36. Booskor András, 37. dr. Booskor Béla, 38. Bálint Mihály, 39. Bukros Endre, 40. Balázs András (kilyentáv.), 41. Csergő Vencel, 42. Csiky Kálmán, 43. Csiky Dónes, 44. Csergő Konrád, 45. Czimbalmos Lajos, 46. Csiky Ferenc, 47. Cziko Sándor, 48. Czimbalmos István, 49. Csanéz Pátó nyug. igazgató, 50. Csizsér Áron, 51. Csillag Mihály, 52. Csató István, 53. Csári Vilmos takarékpénztári igazg., 54. Csaták Bálint, 55. Csaták Albert, 56. Csanász Nándor, 57. Csörgő Jenő, 58. Drótos János, 59. Dobribán István, 60. Dobri bán Kristóf, 61. Dobrákn Agoston, 62. Legifj. Deák Elek, 63. Id. Dájbukát Antal, 64. Domokos István, 65. Dimény Lajos, 66. Darvas Béla, 67. id. Dávid Ignác, 68. Dávid Péter, 69. Egyed András, 70. Erőszék Miklós, 71. Ferenc József Mihály, 72. Ferenci Ferenc, 73. Ferenc István, 74. Fejér Miklós, 75. Fejér Jakab, 76. Ferenc Ignác, 77. Ferenc Lajos, 78. Fodor Félix, 79. Főrika András, 80. Fülöp Ákos tak. p. igazg., 81. Gál György, 82. Gál Miklós birtokos, 83. Gál Sándor, 84. Gergely Károly, 85. Györfy Sándor, 86. Ifj. Györfy János, 87. Hajos Károly mérnök, 88. Helveg G. János, 89. Dr. Imecs János, 90. Ince Ignác, 91. Ince Simon, 92. Jakab Ferenc, 93. Jakabffy B. Miklós, 94. Karácsony János, 95. Kapdebő Antal, 96. Kálló János, 97. Kóno Tamás, 98. Kósa János, 99. Kone József, 100. Kovács Lajos birtokos, 101. Kánya Jakab, 102. Karla Mihály, Koltvas István, 104. Krausz János, 106. Kristó László, 106. Ifj. Kőrödi János, 107. Kovács Gergely, 108. Ifj. Kovács Ignác, 109. Kóródy Albert, 110. Kóllóte László, 111. Kertész István gazd. int. tan., 112. Kovács György nyug. ellenőr, 113. Lázár János, 114. Lázár Péter, 115. Lázár Miklós, 116. Lázár Árpád, 117. László Márton, 118. Lukatos Iza, 119. Id. Lukatos Károly, 120. László Lajos, 121. Lőrinc Pál, 122. Madarasz Albert, 123. Madarasz Sándor, 124. Márton Zakariás, 125. Markály Sándor, 126. Magyari István, 127. Mátyás Albert, 128. Ifj. Melik István, 129. Marza Vilmos, 130. Mihály István, 281. Miklós Balázs, 132. Miklós Pál, 133. Muszka Domotor (Dometer) 134. Nagy Albert, 135. Dr. Nagy Béni ügyvéd, 136. Nagy Imre (zenetű), 137. Nagy Imre tak. pénzt. elnök, 138. Nagy Balánka János, 139. Nagy Gyula kereskedő, 140. Oláh Albert, 141. Oláh Gergely, 142. Orosz András, 143. Óz Mihály, 144. Pál Sándor, 145. Petros Ignác, 146. Portik Lajos, 147. Potoczky Alajos, 148. Rósa Béla, 149. Róth István, 150. Solyom Máté, 151. Sárosy Gergely, 152. Sipos Péter, 153. Ifj. Sánta István, 154. Sándor István, 155. Sárosy Károly, 156. Schöcher János, 157. Szász Géza kir. tanfelügyelő, 158. Szántó Abraham, 159. Szántó József, m. algyevő, 160. Dr. Szántó Samu ügyvéd, 161. Székely János, 162. Szász János, 163. Szávik Ferenc főgimn. tanár, 164. Száva Lukács, 165. Szentes Gergely, 166. Székely Miklós, 167. Száva Kristóf koreek Szépvíz, 168. Száva Kristóf birtokos Madarasz, 169. Szakács Balázs, 170. Szakeresz Péter, 171. Dr. Szentpétery Kristóf ügyvéd, 172. Tompos János, 173. Tompos Pál, 174. Dr. Tauber József ügyvéd, 175. Ifj. Török Antal, 176. Újfalu János, 177. Zakariás Gerő, 178. Zakariás L. Antal, 179. Zöld József, 180. Zeigmond István.

b. Helyettes esküdtök:

Albert Balázs, Antal Pál (szabó), id. Bartalis János, Bálint Károly, Botár Elek (banc), Botár József (gyurka), Beco Bartha, Balázs István, Barossy Dónes, Barta József, Bácsa Károly, Biró Ferenc, Biró János, Borbáth András, David Bálint, ifj. David János, David Lajos, Dobos István, Erdős Ferenc, Filó Károly, ifj. Fodor Imre, ifj. Fülöp Imre, Gál Antal (Salamon), Gál Ferenc, Gál Sándor, Gáspár József, Geo János, Grünwald Albert, ifj. Hajnó János, Ilyés István, Imre János János, Jakab Béla, Jakab Márton, Janos György, Kelemen József, Köszegi János, Lacini Károly, László Lőrinc, Lux Sándor, Mátrai Ignác, Mohna Rozsó, Miklós Antal, Nagy Bálint, Nagy Lajos, Orbán Gáspár, Orbán József, Páter Miklós, Potoczky Pál, id. Ranc Ignác, Ranc János, Salló Agoston, Sánta János, Salamon Bóni,

Szakács Imre, Szakács Gyárfás, Szabó Ferenc, Szővári Rozsó, Szupus Albert és Vizi József.

Az 1897. évi XXXIII. t. c. 7. §-a 9. pontjában írt mentességi kedvezményt igénybe vették s így az 1906. évi esküdtetési szolgálat alól mentesítettek: Dr. Csiky József, Dóczy János, Dulinsky József, Dr. Erős Vilmos, Fejér János, Dr. Fejér Mihály Ferenc András, Gál József építész, Hajnó Ignác, Jakab Antal, Jakab József, Jancsó István, Kone Károly, Kopac Lukács, Kovács Péter, Krausz Mihály, Kriszta Zoltán, Lukatos Mihály, Lukács Antal, Many Károly, Merza Rozsó, Meskó Jakab, Mihály Ferenc, Miklós Sándor, Minier Albert, Nagy Jenő, Pál Gábor, Papp Domokos, Potoczky Kristófi, Potoczky Márton, Rounfeld János, Simon (Slórdé) Ede, Simon Jenő, Simon Samon, S. aló Miklós, Szász István, Szoboni Monyhért, Szvoboda József, Tóthán József, Wellman Géza, Zakariás Jakab, Dr. Zakariás Manó és Zarecky Pál.

Az 1897. évi XXXIII. t. c. 7. §-a szerint az esküdtetési szolgálat alól mentességet igénybe vehettek:

1. az országgyűlés képviselőhözának a főrendiházak vagy a közös ügyek tárgyalására kiküldött bizottságok tagjai, az ülészak tartamára;
2. a lelkes;
3. a fegyveres erőknek az esküdtetők nőgyűléskébe felvett az a tagja, a ki illetékes tényleges szolgálatot teljesít;
4. a gyakorló orvos;
5. a gyógyszerész kinek segítése nincs;
6. a noptánál;
7. a postánál, a táviránál, a vasútnál és a gőzhajózáknál alkalmazott egyének;
8. a ki életének 70 ik évét betöltötte;
9. a ki az év folyamán valamely ülészakban szolgálatot teljesített — a folyó és a következő évben.

Ki a most felsorolt mentességi okok alapján a szolgálat alól mentességet igényel, az a kir. törvényszék elűkbe Dr. Gulyás László urnál a törvény 17. §-a második bekezdése alapján írásban kérelmezheti.

Mintán a törvény 19. §-a szerint minden ülészak megkezdése előtt legkésőbb 15 és legfeljebb 80 nappal az esküdtetési szolgálati listákra egybekülítendő, a kisorolások csak azokra az esküdtetésekre nem terjed ki, akik az őket megillető mentességet a sorshú megközelődésig érvényesítették.

Az elkészített előterjesztelt kérelem alapján az esküdtetési tagnak csak akkor adható felmentés, ha a mentességi ok az említett időpont után merült fel.

Borsai Mór.

H I R E K.

Kinevezések és előléptetések. A m. kir. miniszterelnök csikszeredai Gözsy Géza fogalmazó gyakornokot a miniszterelnökségnél segédfogalmazóvá nevezte ki.

A belügyminiszterium vezetésével megbízott miniszterelnök Dr. Sándor Gyula tölgyesi főszolgabíró a X. fizetési osztály II. fokozatából a II. fokozatba léptette elő.

A vallás és közoktatásügyi miniszter Barabás Béla helybeli felső népiskolai rendes tanítót a dicsőszentmártoni állami polgári iskolához helyezte át.

A földművelésügyi miniszter Rákosi István erdőészeti akadémiai hallgatót a helybeli m. kir. adóhivatalhoz erdőgondnökká nevezte ki.

Ő felsége a király altornyai Artorjay Imre ezredesi az I. számú (Kolozsvári) csendőrkörlet parancsnokát a III. csendőrkörlet parancsnokká és a csikszeredai Enycter Ferenc alezredesi a IV. csendőrkörlet parancsnok helyettesét az előbbi helyébe csendőrpáncsnokká nevezte ki.

Áthelyezés. A kereskedelmi miniszter Kőszegi László mérnököt az itteni államtisztviseli hivatalból Marosvásárhelyre helyezte át. Reméljük hogy társadalmunk ezen felleget kedvelt tagját rövid időn belül ismét kebelébe fogadhatja, mert jelenlegi áthelyezése csak ideiglenes.

A honvédegy gyakorlat. A brassói 24-ik honvéd ezrednek városunkban állomásozó zászlónlja folyó hó 29-én a „Bajkó” helyi keleti lejtőn harcászati gyakorlatot tart östőlőttel. Figyelmeztetjük a közönséget, hogy szerencsétlenség kikerülése végett ezen időben a Csikszentkirályi felé eső irányban a közlekedést kerljék.

Hirschler József dr., a kolozsvári szemorvona regense, ismétleten tavasszal az Ellenzékben, legújabbban a Katholikus Paedagogiában nyilvánosan szóvá tette a „csiksomlyai parasztságot”. Ez az eljárás nem pedagógus eljárás és hasonlít azon orvos eljárásához, ki kujukkal át a beteg sebére. Előszörban minket csiksomlyai tanárokat érint kellemetlenl ezen Hirschler Dr. komoly cikkeibe nem illő megjegyzés. Hiszen mi is ismerjük a csiksomlyói ifjúság hibáit s beszélünk is azokról s igyekeznék azokat javítani, de nyilvánosságra nem hozzuk, mert szívünk fáj miattuk és fájunk iránt való tisztelget és szeretet tiltja azt. És mert tiszteljük fájunkat, tiltakozunk az ellen, hogy „idegen”-ek gunyolódjanak velünk. Hirschler dr-nak pedig figyelmébe ajánljuk Vajda János hírneves poétánk esetét. Pesten a kereszteli uton egy német újságíróval sétált Vajda. A különben is pesszimistákul felfogású költő kikelt a magyar nemzet ellen és élesen elítélte hibáit. A német előre helyeslede a költő szigorú bírálatát, majd ő is kezdte szóvá a magyart. Vajda erre méregbe jött s a Rókus kórház falához szorította a németet. Hitvány német! kiáltott rá, te ne szidd a magyart. Én ha szidom is, szeretem s megakarom javítani, te pedig gunyból és zletből teszed azt. Sapienit sat. (Beküldetett.)

A borszeiki főkut vízévo mint értesültünk baj esett Valahol nagymennyiségű édes viz fakadt bele s így a töltést abba kellett hagyni. É a felette kellemetlen hír nagyon is igaz lehet, mert az utóbbi időben, a főkut vízének megromlásáról a lapok is hoztak tudósítást. Am elég baj ez a közbiztonságnak. Különben a főkut vízének elvontése akkora csapás lenne magára a vállalatra nézve is, hogy abba belenyugodni lehetetlen s hisszük hogy a bajt orvosolni fogja, bármily áldozat árán is.

Székellyföldi cselédközvetítés. A m. kir. földművelésügyi miniszterium székellyföldi kirendeltetése Maros-Vásárhelyen most azon fáradozik, hogy a székelly cselédközvetítést előmozdítsa. E végből a következő levolt intézte a csikszeredai népszékelly tanács elnök-ségéhez: Melyen Tiszelt Elnökség! A mig egy részről azt tapasztaljuk, hogy a székellyföldön mindazonknek, kiket valamelyes szolgálatra utal megilletették, igen nehéz helyzet találniuk, mert nincsenek a székellyföldnek nagyobb városai, a melyek magukhoz vonnák a vidék szolgálatot kereső elemét. - addig különösen az újabb időben mind több és több tudokosdón Jón a kirendeltettséghez az ország nagyobb városaiból, nem lehetne-e itt székelly cselédket foglaldni. E két jelenség összetételkötése indított arra hogy a már sikeresen megindított székellyföldi munkás közvetítéshez hasonlóan a székellyföldi cseléd közvetítés ügyét is felkaroljunk. Ugy vélem a kérdést megoldhatókn, hogy felhívásokat intéztek a magyarországi nagyobb városok székelly társaságaihoz, a mely felhívásokban tudatni fogom, hogy a székellyföldön is folajlanu a társaságoknak a cselédok feloldgására körül egy a székellyföldi miniszteri kirendeltetés, mint az itteni székelly társaságok hazafis közreműködését. A mennyiben e felhívásra Magyarországi nagyobb városaiól az ottani székelly társaságok után a cseléd szűkössé a székelly cselédok iránti érdeklődés jelentkezik, közölni fogom az itteni székelly társaságokkal, hová, hány székelly cseléd és milyen fizetési feltételek mellett volna szállítandó. Mely köztés után az volna a Melyen Tiszelt Elnökség felolalata, hogy a kért cselédok feloldgásával és elszereződötésével megbízva valakikés pedig legcélszerűbben olyan egyént, ki cselédszerezéssel hivatásosan foglalkozik,

onnél fogva e téren már összeköttetési és tapasztalatai vannak, a mellett azonban minden tekintetben megbízható s a kinek közvetítése felett a t. Elnökség föllgyeletet is gyakorolhat. Nincs kétségem az iránt, hogy ez ügyben a Mélyen Tiszelt Elnökség hazafias támogatására számíthatok, hogy azonban mégis biztos alapra helyezhessem e kezeltetésemet, arra kérem a Mélyen Tiszelt Elnökséget, szíveskedjék kijelenteni, vállalja-e a fentebb említett s nagyobb alkalmatlanságot alig okozó közvetítést? számíthatok-e arra, hogy a T. Elnökség vezetése alatt álló székely társaság vitéken nagyobb számu fiuk és leányok járó 1905. január hó 1-re eselédeknek elszorozdathatók? s tudna-e a t. Elnökség olyan helybeli eselédszót ajánlani, a kire a székely fiuk és leányok tisztességes elszorozdathatásának ügye megnyugvással rábízható. Szíves válaszlát a lehető legrövidebb időre kérve hazafias üdvözléssel vagyok. Marosvásárhely 1904 november hó 23-án.

Modern hirdetési iroda. Herold hirdetési és reklám ügyvivőség címmel Székely Sámuel, a jeles magyar hírlapíró Budapeston új hirdetési irodát alapított, melynek célja minden hirdetési és reklám szakkütség ügyben megbízható, szakközveti tanácsadójá lenni a hazai kereskedelemlnek és iparnak. Székely Sámuel csak nemrég tért vissza Amerikából, a hol másfél évig tanulmányozta a forgalmemelés legfontosabb eszközeit: a hirdetést. Azonkívül hozott magával rendkívül érdekes reklámgyűjteményt, melyet rendelkezésére bocsájt mindazoknak a kik nem pusztá kísérletezésnek, avagy fénytűzésnek, hanem gyümölcsöző befektetésnek tekintik a hirdetést. A modern szellemen működő Heroldiroda nem szorítkozik hirdetés egyszerű közvetítésére, hanem az irodalom, művészet, gazdasági ismeretek világtapasztalat belevonásával a hirdetések és prospektusok megfogalmazásában és illusztrálásában, nagyobb reklámtervezés kidolgozásában szellemi munkatársá kíván lenni a korral haladó nemzeti munkának és kereskedelemlnek. A Gyűrűpárosok Országos Szövetsége és a kereskedelmi testületek körében máris nagy érdeklődés mutatkozik az új vállalat iránt, melynek pontos címe: Herold hirdetési és reklám ügyvivőség, VII. kerület, Kerepesi-ut 30. sz.

788—1904. ai. sz.

ÁRVERÉSI HLADETMÉNY.

Alulírt kiküldött bír. végrehajtó ezenot közhírré teszi, hogy a Bécsi kereskedelmi és kir. törvényszéknek 1903. évi c. I. 646.^a c. III. 1112^{1/4} és c. 427.^a sz. végzése folytán Dr. Müller Károly ügyvéd által képviselt Westhauser Károly bécsi cég végrehajtó részére Jakab József Csikszeredai lakos végrehajtást szenvedő ellen 144 kor. 72 fill. követelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperesőt lefoglalt és 1892 kor. fill. becsült ingóságokra a Csikszeredai kir. járásbírósig 1901. évi V. 929 sz. végzésével a további eljárás elrendelhetvén, annak az alap- és felülfoglalatók követelése erejéig is, a mennyiben azok kielégítési jogot nyertek volna, házi butorok és új varró gépek leendő megártása határidőül 1904. évi December hó 1 napján délután 2 órája kiűzetik, a n kor a bíróság lefoglalt ingók és pedig végrehajtást szenvedő lakosán Csikszeredába a legűbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, számképen átvevőre átul is el fognak adatni.

Felhívatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és az a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi jelentésüket az árverés megkezdéseig alulírt kiküldöttnél írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák, mert különben csak a vételár törléségre fognak utaltatni.

Kelt Csikszereda, 1904. évi november hó 14 napján.

ABRAHÁM, kir. bír. végrehajtó.

Legjobb és legizlősebb téaszták.

Czokrásza Czikszeredában!

Van szerencsém a helybeli és vidéki n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy 1904. évi december hó 10-ével Czikszeredába az Apaffy Mihály-utca 205. szám alatt a mai kor igényeinek minden tekintetben megfelelő

CZUKRÁSZ-ÜZLETET

nyitok. — Naponta mindenféle izletes SÜTEMÉNYEK és CZUKORKÁK kaphatók.

Jobbba megrendelése utján esküvőkro, névnapokra stb. különféle TORTAKAT készítek.

A n. é. közönség b. pártfogását és megrendeléseit kérve vagyok

teljes tisztelettel
Latzina Károly.

Pontos és szolid kiszolgálás.

Szolid árak!

Temetkezési intézet!

Alfírolt ajánlja megbízóinak valamint a helyi és vidéki nagy közönség szíves figyelmébe és pártfogásába az újonnan kijavított és stílszerűleg üvegesre átalakított

gyáskocsiját és koporsó beeresztő

készletét. Ugyazintén bármilyen temetéshez szükséges lakoporsó, szemföldel, sírköveket, gyertya, szallagok, virágok stb., stb. cikkeit a legújantósbabb árkaért.

Figyelemre méltó!

Akik alkalom adtán fenti szükségleteiket alfíroltnál szerzik be azoknak a fentemlített gyáskocsit és stílyesztő gépet nagyon esékély díj mellett beszájja rendelkezésükre.

A nagyérdemű közönségnek megkeresésére mindig szolgálatára keszen vagyok

Csikszípvíz, 1901. szeptember hóban

kiváló tisztelettel

Szabó Ferenc, kocsigyártó.

Kevés haszon, nagy forgalom!

Brázay-féle

Sósorszesz

A masszagehoz (gyógyógymód) legalkalmassabb szer a Brázay-féle Sósorszesz, melylyel a testet bedörzsoljük s a masszaget úgy hajjúk végre.

MINDENNEMŰ

VASÉSZTERGÁLYOZÁST,
GŐZGÉPEK LOKOMOBILOK, CSÉP-
LŐKÉSZLETEK, IPARI, GAZDA-
SÁGI, REMINGTON IRÓ, MÁSOLÓ,
VARRÓGÉPEK, KERÉKPÁROK,
KÖZLŐMŰVEK, KUTSZIVATYUK,
VIZVEZETÉK, VIZI ÉS GŐZMAL-
MOK BERENDEZÉSÉT ÉS JAVI-
TÁSÁT JUTÁNYOS ÁRBAN
KÉSZÍTI:

KÖVÉR * * * * *
* * * * * **GYÖRGY,**
GÉP. BUTOR ÉS ÉPÜLET
MŰLAKATOS
CSIKSZEREDÁN (FŐ TÉR)

Köhögés és hurut ellen nincs jobb
RETHY-fété

pekete-tej-cukorkánál!

Vásárlásánál, fazonban vigyázzunk és
határozottan RETHY-fétét kérjünk,
mivel sok haszontalan utánzatot, van.
I. doboz 60 fillér.
Csak RETHY-fétét fogadjunk el!

GAZDÁK FIGYELMÉBE!

Manhattan nélkül Manhattan porral.

Aki sertéseit gyorsabban akarja felhizlatni
aki teheneitől és kecskéitől több és jobb
minőségű tejet akar, aki erős ivarvonó bar-
mokat és tüzes lovakat akar, egyezzen aki
jövendőmezőbb állattenyéztést akar, az hasz-
náljon

MANHATTAN

táport. Használatának költsége igen csekély
és dúsan megtérül. 100 kg. 50 kor., 50 kg.
26 kor. Egy 5 kilós próbaküldemény 5 koro-
nát küldünk postán bérmentve utánvéttel,
hogy legkisebb garda is meggyőződhessen a
Manhattan por bámulatos hatásáról.

KÖZPONTI FŐRAKTÁR:

MANHATTAN Electrophol vállalat
Budapest, VIII., Aggteleki-utca 15/a.

**Magyarországi gépészek-
és kazánfűtők egylete,**

VIII. Gyöngygyök-utca 3. sz., Rókus-
kórház mellett PILCZ MÁNÓ vendéglő
helyiségében, díjtalanul helyez el gyá-
rak, malmok, fűrésztelepek, uradalmak
és magán-géptulajdonosok részére
úgyes, megbízható és kipróbált vizs-
gázolt **gépészeket és fűtőket.** Csep-
lésre alkalmas szakemberekkel nagy
számban rendelkezik. Egy-zerű levél-
beli megkeresésre az egylet bárnikor
is válaszra kész.

Legujabb divatu, szebb-
nél-szebb, művészi ki-
vitelű képes és színes

Levelező-lapok

olesón kaphatók
Gyönös és Társa
könyv, papír és írószer
kereskedésében.

**Dupla villanydelejes
kereszt vagy csillag.**

D. R. G. M. 88503. sz.

gyógyít és feloldja jótállás mellett kösavény,
reuma, asthma (nehéz lélegzés), álmatlan-
ság, étvágytalanság, nápkór, fogfájás, mig-
rén, tehetetlenség influenza, valamint minden
idegbetegségnek. Azon beteg, ki 88503. sz.
készülékem által legfeljebb 44. nap alatt
meg nem gyógyul, azonnal visszakapja a
penzt. A hol már semmi sem használt, ott
kérem az én készülékemet megkísérletni;
megvagyok győződve a készülékem biztos
hatásáról.

A nagy készülék ára 6 korona,
idült betegeknek alkalmazandó.

A kis készülék ára 4 korona,
könnyebb betegségeknek alkalmazandó.

A központi elárúsítóhely széküld utánvéttel
vagy előleges fizetéssel a bel- és külföld
részére.

SCHAEFFER D. SÁNDOR, BUDAPEST,
VIII., Bezerödi-u. 3/a. sz.

Mindenki teljesen ingyen kap egy

művészies kivitelű 50 centiméter széles, 60
centiméter magas

ÉLETNAGYSÁGU FÉNYKÉPET

a ki nálam 20 koronára akár részletekben is
vásárol s e l az általam kiadott szelvényekkel
igazolja (csupán rendkívüli izlésesen kiállított
passzportot papírkéretért és postaköltség ide-
szállításiért 3 korona fizelendő). Egyben
h. tudomására kívánom hozni az igen t. vevő
közönségnek, hogy üzletembe megérkeztek a

ŐSZI ÉS TÉLI

idény újdonságai és e hal-atlan kedvezmény
mellett is mind eddig, ugy most is a legolcsó-
bban szereshetők be. Magamat a nagy érdemű
közönség becses jóindulatába ajánlva, vagyok
készszolgálatlalt

S z é k e l y h i d y S á n d o r.

női- és férfidivat-üzlete Csikszeredában.
Üzletem a Hutter-szállodával szembe.
Elvem: Keves haszon, nagy forgalom.

≡ Részletfizetésre kapható ≡

Butor. Képek. Zongora, Cimbalom, Szőnyegek (Perzsa és Smyrna),
Faliórák bármilyen nagyságban. Ékszeresek. Férfi és női ruhameű,
Mindennemű divatekkek, Vásznak és Fehérnemtek, ugyszintén varró-
és kőzőgépek, Kerékpár, valamint bármilyen gazdasági gépek.

Minden cikkert, ugy minőség és kiállítás szempontjából felelő-
séget vállalunk.

Első budapesti áru- és órték-részletfizetése hiteleszerzési vállalat.

≡ Rosenfeld és Laufer ≡

BUDAPEST, VIII. kerület, József-körút 9. sz.
Rökk-Szilárd-utca 8. szám.

